

התפרצה לקראת יריבתה מתוך רצון להכותה אולם זאת השליכה את התרנגולת הגוססת מידיה, נסתגרה מאחורי מנעול דירתה. בקושי רב הצליחו השכנים שהתקבצו, כדי לצפות במחזה, לשכנע את שושנה להכנס לביתה ולבכות שם את אבידתה. שושנה לא הסתפקה בדמעות, נשבעה לקחת נקם. היא התלוננה על מרים לפני המשטרה שהחליטה לתבוע אותה לדיון. האשמה: "הכחת תרנגולת באכזריות, על ידי מכות."

פשעים

בהפסדים כבדים, רוחים קלים

בראשונה היתה הגרלה אין אפט (כל מספר זוכה). עגלה עמוסה חפסיות שוקולדה עמדה בשנים שלפני מלחמת העולם השנייה, דרך קבע, על מדרגות מוגרבי, תל-אביב, כשבעלה

הודיעה שהיא עומדת לבצע סוף-סוף את ה"משימה": הוצאת עיתון יומי אידישאי יחיד בארץ. בשביעי לילול יצא הגליון הראשון בן שני העמודים, הודפס ב-3000 טפסים. באותו יום עצמו הפחיעה את עורך העיתון, מרדכי שטיין, הודעה מטעם הממונה על ה"מחז, שבישרה לו שהרשיון להוצאת העיתון תחול בסוף החל מיום הוצאתו.

"לא בתום לב". כנימוק חוקי השתמש הממונה על המחז בתיקון לחוק העיתונות שהוחק ערב מלחמת העולם על ידי ממשלת המנדט. סעיף קצר בשולי הרשיון קבע שה"ממונה על המחז שומר לעצמו את הזכות להפסיק הוצאת כל עיתון יומי הרואה אור פחות מ-12 פעם לחודש. הגמונה על המחז שהחליף את רשיון המנדט ברשיון ישראלי מקביל, ידע בעשותו זאת שלפי שעה יצא העיתון ארבע פעמים בשבוע בלבד, הפחיע

מנדט הבריטית ראתה בעין יפה פילוגים ביישוב העברי, לא הפריעה למוציא השבועון להפיצו כעיתון העברי היחיד שיצא אל הרחוב במוצאי-שבתות. היה זה העיתון הדומי קולטי. תפוצתו בת 5000 טפסים לא דיכאה את מוציאיו. הם היו ברובם אידיאליסטים מסוג חדש שהיו מוכנים אף להפסידם כדי להפיץ רעיון חדש. מלבד זאת היו הוצאותיהם הם אפסיות. באחד מראשוני בתי תל-אביב גר עורך העיתון, עורך-הדיון מרדכי שטיין נמוך-הקומה ובעל הקול הרך, בו לא ניכר מוצאו הרוסי שהשתבש בארץ משך 40 שנה. ליד חדר עבודתו-שבתו של שטיין החלידה מכות הדפסה קטנה ופרימיטיבית, עליה הדפיסו משמרות מתנדבים אלפי טפסים שבוע, שבוע.

הכוח השלישי. ב-1946 זכתה הקבוצה ברשיון להוצאת עיתון יומי. רעיונותיה

לכל התרועעות עברית-ערבית הן בארץ והן במרחב כולו. אי-הנחלת שפה זו להמוני התלמידים העבריים היא תקלה רצינית: התלמיד הממוצע בבית-הספר העברי אינו יודע ולא כולם על תרבות ערב וספרותה, אינו מסוגל לקרוא עיתון ערבי או גם לשוחח עם פלאח עובד-אורה. הפחד מפני הבלתי-מיכר הוא גורם חשוב ביחס העברי אל הערבי. הדרך לשלום מובילה דרך השפתיים.

ערבי ראמה עצמם נבוכו במקצת, לא יכלו להסביר לעצמם מה יחס הממשלה לאזרחיה הערביים. אמר אחד: "פעם באים שוטרים המחזיקים אלות, פעם באים מורים המחזיקים עטים נובעים!" לא היה כל ספק את מי מעדיפים ערבי ראמה.

חגיגות

22 מקהלות על 22 במות

האיטלקים נוהגים לחלק זמרים לשני סוגים. האחד, השר טוב לאחר שהוא שותה חצי תריסר ביצים שלוקות. השני, המצטיין בקולו שעה שהוא סובל רעב. לאלף הזמרים, בני 16 מקהלות גדולות, משבע ארצות שונות, הנמצאות כולן בים ובאוויר בדרך-לפסטיבל הזמיר הישראלי, נשקף עתיד מדי היר בישראל" התנבא השבוע אחד ממארגני פסטיבל הענק. ההסבר: "ביצים לא יקבלו, אך רעבים הם ודאי יהיו."

מחלקת התיירות גילתה מקור, המבטיח הצלחה לפסטיבל הזמרה הגדול ביותר עד כה בארץ, בהשקיעה 100 אלף לירות בהביטחת שיכון וכלכלת חברי המקהלות, עודדה תמרים רבים שהיו זקוקים לניעור קל כדי לארוז מזוודות. מלבד ריבוי התיירים יזכה האוצר בשלושים אלף דולרים שיובאו בכיסוי אלף הזמרים לכיסוי הוצאות סיווריהם בארץ.

מלבד החישובים הכספיים הקרים, נכונה התענה אפסיתית לתושבי הארץ. הנהלת הזמיר הקפידה להבטיח את הצלחת המפעל בערכה תכנית הופעות מקורית במיוחד. בין השאר תשרנה המקהלות שירי גבורה ביער הגיבורים, בדרך לירושלים, תסענה מחיפה לרמת-גן ברכבת מיוחדת, בת עשרות קרונינות, אשר תעצר בכל מקום יישוב ובו תשקיעה המקהלות שירים מיוחדים. תקווה ארגונית מקורית גוספת: בני הישובים ה"גלהבים יצאו מן הסתם לקראת הרכבת עם פרחים, ישליכו זרים צבעוניים על זמרים מאושרים.

גולת הכותרת נקבעה להופעה בת 2.500

המפקד, הצוות והסירה. מפקד סירת "זבולון" רהב, בת 13 הטונות, שהגיעה לחופי רודוס בכוח מפרשיה, אחר מסע-תלאה ממושך בים סוער, יוסף עובדיה בן ה-24 (מימין) ושמונה אנשי צוותו על סיפון סירתם שטופת הגלים (ראה היט, העולם הזה 770).

את עורכיו בכיטול הרשיון דווקא ביום בו החל העיתון מופיע כיומון. באידיש נדחו עד כה, שיער עורך-הדיון שטיין שהסיבה האמיתית לכיטול הרשיון נעוצה בהמשך המלחמה המסורתית של מוסדות דת היישוב בשפה האידיש. הוא לא קיים את צו הממונה על המחז, המשיך להוציא את העיתון. למחרת הגיש צו על-תנאי לבית המשפט העליון, ציין כי "כיטול הרשיון לא נעשה בתום לב", וזה בצורביניים המתיר את הוצאת העיתון עד להחלטה סופית.

טען עורך-הדיון שטיין, הכותב את מאמריו הראשיים של העיתון בן שני העמודים בהם הוא מבטא את דבר התנועה: אלפי עולים זקוקים לעיתון יומי באידיש. ביטולו אינו אלא פגיעה חמורה בחופש הביטוי.

הם של האנשים שעמדו מאחורי העיתון התגבשו עם ההסתבכויות הפוליטיות בעולם. עתה היתה זו תנועה חדשה, שחבריה ראו בה סינף לתנועות דומות בכמה מארצות המרחב, מצומצמות-הכוח אך בעלות מעצם ברור. חברי התנועה החדשה קראו לעצמם תנועת הכוח השלישי. התנועה היתה צריכה להיות סינף מאורגן של התנועה עולמית שהמטרה איחוד ארצות אסיה ואפריקה והפי

דרכי-חיים

לול על חשבון השכן

צעקות שתי הנשים הדהדו באוויר גם לאחר שכל אחת מהן נכנסה לביתה. השיום לא שכן בחצר המשותפת של מרים ורחי ושושנה דהב בשכונה היופאית גוהה ולעיתים קרובות לא הסתפקו שתי השכנות בחיי לופי גידופיים. נקטו בשיטה המעשית יותר של מריטת שערות. הסיבה למלחמה המתמדת היו פעוטות, אך לא חסרו מעולם: בין שזאת היתה הטיית מיי-שופכין לצד דירת מרים ובין שהיתה זאת התות בוך על כבסי שושנה שניתלו לייבוש לרוחב החצר המשותפת.

החודש הגיעה המריבה הנצחית לשיאה. מרים טיפחה ליד פתח ביתה גינת ירקות קטנה ושמרה עליה בשבוע עניינים. שושנה התקינה לול לגידול תרנגולות וסוגניתו הראשונה, תרנגולת כבדת-הידים, התמחתה ב"סגת גבול גינת מרים וכרסום שתיילי ירקותיה. כשראתה מרים שתרנגולת שושנה לא חושבת לשנות ממנהגה החליטה לעשות מעשה.

תכניתה של מרים: המתת התרנגולת שת"שמש לקח לשושנה שאין בנויים לול על הש"בון השכן. כאשר יצאה שושנה באחד מבקרי השבוע מביתה, זנקה מרים לעבר התרנגולת, שהילכה בחלקת חצרה, לא שמה לב לקרי-אותיה קורעות הלב, אחזה בכרעיה והחלה חובטת את ראשה בקיר הבית. הרצח הופסק באיבו עלידי צעקה על-אנושית מפי שושנה. בעלת התרנגולת-המב"קרת-בחצרות-אלה, ששבה במפתיע. היא

עוזר "העיתון הדמוקרטי" מרדכי שטיין חופש ביטוי

כתן לכות עצמאי, בלתי תלוי בשני הכוחות הגדולים בעולם. התנועה שהצטמצמה לכמה מאות חברים וחתיקים, חלמה על משטר הרי-מניסטי שיהיה מבוסס על חופש, אחוה וצדק בינלאומי.

כעבור חמש שנים החליפה ממשלת ישראל את רשיון המנדט להוצאת העיתון ברש"י ון ישראלי. אמצעי התנועה המצומצמים לא הירשו למוציא העיתון להדפיסו יומיום, למרות שהרשיון היה לעיתון יומי. העיתון הדמוקרטי המשיך להופיע לסירוגין, כשבור עון אידישאי ועברי, בראשית יולי חל מפנה. המערכת פרסמה מודעות בעיתונה, דאגה לפרסומת מחוצה לו,

איים (אלף הזמרים החוצלארציים 1500 יש"ר איליים) לפני 50 אלף צופים באיצטד רמת-גן. שם תופענה בשבוע הבא 22 מקהלות על 22 במות מיוחדות שתוקמנה על המג"רש. המשותף ביניהן: ארבעה שירים, אותם ישירו 2.500 הזמרים מ-22 הבמות הנפרדות פה אחד.

עיתונות

העולים זקוקים לעיתון

כבר ב-1944 מאסו כמה מאות אנשים בכל מפלגות היישוב, וכו' ללא מאמץ מיוחד ברשיון להוצאת שבועון עברי. ממשלת ה